

Юрій КЛАПКІВ

*Тернопільський національний
економічний університет*

ТЕОРЕТИЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ КОНСОЛІДАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО ТА СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ

Розвиток економічної системи сприяє перерозподілу прерогатив на фінансових ринках. Зростаюче значення у формуванні механізмів транснаціонального фінансового ринку у глобалізованій економіці має

створення міжнародних стратегічних альянсів бізнес структур. Основною причиною їх створення є переваги, що виникають при консолідації банківського та страхового бізнесу, підставою для яких є синергетична ефективність, і саме її вважають основою для формування таких ділових відносин. При цьому трактується синергія як, підвищена результативність спільних дій чинників порівняно з тими ж, які діють окремо.

Водночас, це кооперація, її результатом є біфуркація — якісна зміна, стрибок [1]. Вона проявляється як у бізнесі банківського учасника альянсу, так і в діяльності страхового товариства. Адже фінансова система проходить через багато точок біфуркацій, пов'язаних як із кризами, які були характерні для банківської системи України в 1995, 1998 роках та 2004, 2009 роках, так і з нагромадженням позитивних змін.

Синергетичною ефективною у випадку інтеграції банківського та страхового бізнесу можемо вважати здатність створити більш високий рівень ефективності й вищі прибутки за рахунок об'єднання зусиль банків та страхових компаній [2, с. 45.]. Найкращий спосіб виміру ефективності банківських продаж є співвідношення проданих страхових продуктів до чисельності банківських клієнтів або обсягу нових продажів. У консолідації банківського та страхового бізнесу синергетична ефективність виникає на декількох рівнях: операційному; фінансовому; ринковому та маркетинговому; кадровому.

Для вимірювання синергетичної ефективності банкострахування використовують показники SVA (Shareholder Value Added), EVA (Economic Value Added) чи CFROI (Cash Flow Return On Investment), APE (annual premium equivalent), поточної вартості нових страхових премій (PVNBP).

На думку Р.Гриценка радника Голови Національного банку України ефект "синергії" це додаткові вигоди від об'єднання ресурсів компаній, яка проявляється в наступному: збільшення доходів за рахунок підвищення спеціалізації, поліпшення маркетингу та посилення позиції на ринку; зменшення витрат за рахунок вертикальної інтеграції та економії на взаємодоповнюючих ресурсах; оптимізація оподаткування; зниження вартості капіталу [3].

Варто відзначити, що окрім вище перелічених рівнів, ефект синергії проявляється на операційному, тактичному і стратегічному рівні управління інституцією, що бере участь у формуванні консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури.[4]

Можна припустити, що фінансові результати банку ставатимуть тим вищими, чим більше страхових платежів буде отримано через банківську дистрибуцію. Отже, синергетична ефективність – це результат корпоративних дій в суперсистемах, які призводять до зміни якості фінансової системи, траєкторії її розвитку. В фінансових інституціях вона забезпечується в результаті системного синтезу економічних, організаційних, технологічних, управлінських, маркетингових та інших факторів з обумовленими змінами часового і просторового дейксису. Досягнення синергетичного ефекту – це складне, але найбільш результативне завдання при управлінні ефективною.

Література

1. Оразгельди Овезгельдиев *Про синергетику, біфуркацію й ахлаксферу/ Дзеркало тижня.- № 43 (367) 3 — 9 листопада 2001.*

2. Мировой и отечественный опыт организации совместного предоставления страховых и банковских услуг: Монография / Под общ. ред. А.М. Марголина, А.А. Цыганова.- М.:Изд-во РАГС, 2007.-186 с.
3. Гриценко Р. Тенденції банківського бізнесу: злиття банків, страхових компаній та пенсійних фондів/ Україна фінансова.- http://www.u-fin.com.ua/analit_mat/gkr/063.htm
4. Клапків Ю. Bancassurance у контексті глобалізаційних процесів: формування стратегічних цілей консолідації фінансових інституцій//Україна на шляху до інтеграції у світовий фінансовий простір: Зб. Матеріалів Всеукр. міжвуз. Наук. Студ. Конф., присвяч. 100-річчю заснування кафедри фінансів.- К.:КНЕУ, 2007.- С.119-121.